

Alman İslamı ve Almanya'nın yaklaşan 28 Şubat'ı

Almanya'daki cemaatlerin öncelikli hedefleri, kırmızı çizgileri, İslam'ın kapitalizmin ve aydınlanmanın tazgahından geçmesine karşı durmak olmalıdır.

Yayın Tarihi : 10 Aralık 2018 Pazartesi (oluşturma : 4/21/2019)

Geçen hafta İç İşleri Bakanı Horst Seehofer başkanlığında toplanan Alman İslam Konferansı, katılımcıları, tartışılan konular ve açık büfede yer alan domuz eti ikramıyla pek çok tartışmaya yol açtı.

Zeliha Eliaçık / SETA, Araştırmacı

2006 yılından itibaren dördüncü kez toplanan konferansın düzenleyicisi ve ev sahibi olan İç İşleri Bakanlığı sadece katılımcıları değil, gündem maddelerinin ortaya konmasında da belirleyici rol oynadı. Esasında neredeyse her gün İslamofobik bir saldırının gerçekleştiği ve Türklerin iş yerlerinden okullara kurumsal ayrımcılıkla karşılaştığı Almanya'da düzenlenen bir İslam konferansında İslam düşmanlığı ve ayrımcılıkla mücadelenin konuşulacağı düşünülür ya da beklenirdi. Ancak toplantıda Alman Müslüman toplumunun esas sorunu olan bu meseleler gündeme dahi alınmadı. Nitekim geçmişte 2. İslam Konferansı'nda Müslüman cemaatler bu konunun gündeme alınmasını teklif ettiğinde Bakanlık bu öneriyi reddederek güvenlik ve radikalleşme konusunun gündeme alınmasında ısrarcı olmuş ve bu durum, daha o dönemde katılımcılar ve Bakanlık arasında ayrılıklara neden olmuştu. Bu durumun, yeni bir oluşum olduğu iddiasıyla toplanan 4. Alman İslam Konferansı'nda da değişmediği görüldü.

Seküler İslam ideali

Yapısal ve muhteva değişikliğine gidileceği büyük bir heyecanla ilan edilen İslam Konferansı'nda yeni olan tek şey konferansın ilk kez resmi olarak Müslümanlardan bir Alman İslamı tanımı yapmasını talep etmesi oldu. Bakanlık Müsteşarı Markus Kerber tarafından konferansın bu amaçla toplanacağı açıklandığında, İslam'ın DIK (Deutsche Islam Konferenz) eliyle Hıristiyanlığın geçtiği aydınlanma ve reform tazgahından geçirilmek istendiğine yönelik yorumlar yapıldı. İslambilimci ve Şarkiyat uzmanı Ahmet İnam konferansı İznik konsillerine benzetti.

Alman devletinin Alman İslamı adlandırmasını ve Müslümanlardan ülkenin değerleriyle uyumlu bir İslam geliştirmesi talebinin ne manaya geldiği iyi anlaşılmalıdır. Ne İslam konferanslarını ne de Alman İslamı projesini Alman kamuoyunda ve medyasında sürekli olarak gündemde tutulan leitkultur (öncü kültür) ve entegrasyon tartışmalarından ayrı düşünmek mümkün değildir. Bu tartışmalara bir de İslam'ın reforme edilmesi gerektiğine yönelik Alman kamuoyunda yürütülen kampanyalar eklendiğinde Alman devletinin kontrolünde geliştirilecek bir Alman İslamı'nın ne manaya geldiği daha iyi anlaşılacaktır. Alman İslam konferanslarının açıkça İslam'ın içinin

boşaltılarak kamusal alanda görünmez kılınmasını ve Müslümanların ehlileştirilerek kontrol edilmesini amaçlayan bir mekanizma olarak tasarlandığı söylemek yanlış olmayacaktır.

Sondan önceki ilk adım

Konferansın ağırlıklı gündem maddesini oluşturan cami ve cemaatlara yurt dışından imam desteğinin kesilmesi ve göçmenlerin köken ülkeyle bağlarının koparılması, nihai hedefin bir ön aşaması niteliğindedir. Türkiye'nin Türk Alman toplumu üzerinde etki kurmaya çabaladığı iddiasıyla bir yandan Türkiye'nin İslam'ı ehlileştirme planlarının önünde bir engel olarak görüldüğünü göstermekte, diğer yandansa Alman İslamı projesine meşru bir zemin oluşturmak için bir gerekçe olarak kullanılmaktadır.

Konferansın ağırlık noktalarından birini imamların Almanya'da eğitilmesi oluştururken bu meselenin sürekli olarak Türkiye'nin Almanya'da yaşayan Türk Müslümanlarla ilişkileri bağlamında gündeme getirilmesi dikkat çekmektedir... Nitekim İslam konferanslarının mimarı sayılan İçişleri Bakanlık Müsteşarı Markus Kerber konferanstan aylar önce toplantının ana hedefini şu sözlerle açıklamıştır: "Almanya'daki Müslümanların kendi dindarlıklarını geliştirmelerine yardımcı olmak istiyoruz. Bu, Ankara'nın hoşuna gitmeyebilir ve çatışmaya sürükleyebilir. Ancak buna dayanabiliriz."

Almanya'nın çeşitli ülkelerde yaşayan binlerce vatandaşının asimile olmaması için yürüttüğü faaliyetlerin yanı sıra Ortadoğu ve dünyanın daha pek çok başka bölgesinde kendi kültürünü ve dilini yaymak için sergilediği çaba göz önüne alındığında, Türkiye'nin Almanya'da yaşayan vatandaşlarına ve Türkiye asıllı göçmenlere kültürel dini ve sosyal kimlilerini korumaları için destek vermesinin kötü bir niyet okuma ile gayri meşru bir eylem gibi gösterilmeye çalışılması en hafif ifadeyle çelişkili ve iki yüzlü bir tavidir.

Bunun yanı sıra Almanya, göçmenlere buraya ait oldukları duygusunu vermekten çok uzak uyum siyasetini ve ana akım medyaya hakim ötekileştirici dili görmezden gelerek, Türk asıllı göçmenlerin Alman toplumun entegrasyonlarını Türkiye'nin zorlaştırdığını iddia ederek kendi "günahları"ni örtmeye çalışmaktadır.

Avrupa İslamı fikrinin, Siyaset Bilimci Bassam Tibi tarafından 1990'lı yıllarda ortaya atıldığı düşünüldüğünde meselenin yalnızca Türkiye veya "Erdoğan düşmanlığı" ile açıklanamayacağı açıktır. DİK türü platformlarda İslam'ın çözülmesi gereken bir sorun olarak ortaya konulduğu, İslam inancının bizzat kendisinin bir sorun olarak ortaya konulmadığı durumlarda ise köklü Müslüman cemaatler ve Türkiye üzerinden meselenin sorunsallaştırıldığı görülmektedir. Türkiye'nin Almanya'daki Türk toplumuyla ilişkisinin bir problem olarak görülmesinin Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın 2008 yılında Köln'de sarf ettiği "Asimilasyon bir insanlık suçudur" cümlesiyle yakından ilişkili olduğu da açıktır.

Alman Müslüman vurgusu

Konferansta dikkat çeken bir diğer husus da Müslüman katılımcıların ısrarla Alman Müslüman

olduklarının altını çizmeleridir. Alman toplumunda ve kamuoyunda Naziler döneminde yaşanan meşum olaylar nedeniyle milliyetçilik konusunda aşırı bir hassasiyet bulunduğu bilinmektedir. Bu nedenle Almanların "Almanlıklarını" çok fazla vurgulamaktan hep çekindikleri düşünüldüğünde, Almaya'daki Müslümanlardan ısrarla "Alman Müslüman" olduklarını vurgulamalarının istenmesi hayli ilginçtir. Katoliklerden Alman Katolizmi, Yahudilerden Alman Yahudiliği gibi bir isimlendirme beklenmediği halde Müslümanlardan ısrarla Alman İslamı geliştirmelerinin istenmesi açık bir ayrımcılıktır. Aynı zamanda aşırı sağın argümanlarını güçlendiren de bir durumdur. Kaldı ki demokratik hukuk devleti olduğunu iddia eden Almanya'da prensip olarak Türk Müslüman'ım demenin neden adeta kriminal bir ifade gibi lanse edildiğini anlamak güçtür. Öte yandan Almanya Müslümanlara bir Alman İslamı dayatarak adeta bir millileşme peşindeyken, Bazı Türk kurumların sadece milliyetçi oldukları gerekçesiyle Alman İç istihbaratı tarafından izlenmeye alınması da bir başka tutarsız durumu ifade etmektedir.

Konferansın "yeni" olarak ortaya sürülen ikinci girişimi de Türk ya da Arap Müslüman göçmen toplulukları içinde marjinal görülen ve İslam düşmanlıkları ile bilinen bazı isimleri, köklü İslami cemaatlerle aynı statüde konferansa eklemesi ve onları meşrulaştırmaya çalışmasıdır. Alman devleti bir sorun olarak ortaya koyduğu İslam meselesinin çözümünü adeta Müslümanlara ve Müslüman isimli bazı İslam karşıtlarına tevdi etmiştir. Nitekim konferanstan günler önce aliecele kurulan "Seküler İslam İnisiyatifi" de bu hedefle kurulmuş bir oluşumdur. Sözde İslam inisiyatifi içinde İslam karşıtı tezleri ve Müslüman cemaati provoke eden açıklamalarıyla bilinen Seyran Ateş ve Necla Kelek gibi isimlerin yanı sıra Müslüman olmayan bir Alman akademisyenin de bulunması hayli ilginçtir.

İslam konferanslarının katılımcı profilinin daha konferansın ilk kez toplandığı 2006 yılında da tartışmalara neden olduğunu hatırlamak gerekir. O dönemde toplantıda pek çok seküler aktör yer almasına rağmen, başörtülü hiçbir davetliye yer verilmediğini gören Türk kökenli entelektüel yazar Feridun Zaimoğlu, sandalyesinin başörtülü Müslüman bir kadına verilmesini istediğini açıklayarak konferansı terk etmişti.

Mazlum sekülerler

Diğer yandan dördüncü İslam Konferansı tıpkı hedeflendiği gibi Müslüman grupların suçlandığı ve ötekileştirildiği bir platforma dönüşmüştür. Seyran Ateş, Ahmed Mansour ve Hamed Abdel Samed gibi İslam karşıtı duruşları ve provakasyonlarıyla tanınan kişilerin 15 kişilik koruma ordusuyla salona girmeleri onları "mazlum ve mağdur", geri kalan Müslüman cemaat mensuplarını ise potansiyel tehdit ve tehlike şeklinde resmetmiştir. Böylelikle zaten öteden beri medya ve siyaset eliyle yürütülen İslam'ın şiddete elverişli ve Müslümanların da ilkel ve şiddet eğilimli olduklarına dair Alman kamuoyunda hakim olan resim pekiştirilmiştir. Bu durum, kuşkusuz Müslüman cemaatlerin tasfiyesine ya da faaliyetlerinin kısıtlanmasına yönelik her türlü baskı ve kısıtlamanın da meşruiyet kazanmasına yol açacaktır.

Ayrıca konferansta açık büfede domuz etinin servis edilmesine yönelik gösterilen tepkiler de Alman toplumu ve kamuoyu nezdinde Müslümanların "sorunlu" oldukları ve sürekli sorun yarattıkları imajını

güçlendirmiştir.

Konferansa katılan dernek ve grupların sergiledikleri tavırlar ise bu grupların İslam Konferansı'nı doğru anlayıp anlamadıkları konusunda şüphe uyandırmaktadır. Müslümanların esas meselesi olan İslam düşmanlığı ve ayrıcılığın gündeme bile alınmadığı toplantıda imamların Almanya'da eğitilmesi meselesi sadece Türkiye'nin Türk toplumu üzerindeki etkisinin sınırlandırılması bağlamında konu edilmiştir. Nitekim bazı katılımcılar Türkiye'den imam gelmesinin buradaki imam ihtiyacının zaruri bir sonucu olduğunu ve Almanya'nın bu noktada verilen tüm sözlere ve Müslüman cemaatlerce sunulan tüm projelere rağmen finansal destek konusunda yeterli desteği vermediğini ifade etmişlerdir. Türk devletinden bağımsız olma tezinin altı ısrarla çizilmesine rağmen, Alman devletinin vereceği olası bir finansal desteğin bir bağıllık ilişkisi geliştirme riski üzerinde hiç durulmaması da ayrıca manidardır.

Türkiye'nin ve başka bir köken ülkenin göçmenlerle tüm bağları kesilmiş olduğu varsayılsa dahi yeni kurulan genç dernekler de dahil İslam Konferansı'na katılan hiçbir katılımcı Müslüman grubun - Alman devletinin sempatiyle yaklaştığı Seküler İslam İnisiyatifi hariç- kendi "bağımsız İslam anlayışlarını Alman devletine kabul ettirmeleri mümkün görünmemektedir. Zira konferans daha baştan İslam'ın yeniden tanımlanmasını isteme cüretinde bulunmuştur. Bu nedenle Müslüman grupların, farklı siyasi veya dini görüş ayrılıkları yüzünden ve Alman tarafının Türkiye'yi öne sürerek oluşturduğu havanın cazibesine kapılarak İslam dini üzerinde oynanmak istenen oyuna gelmemeleri gerekmektedir. Zira Dimyat'a pirince giderken evdeki bulgurdan olma tehlikesi hatırlardan çıkarılmamalıdır.

Reddetme cesareti

Almanya'daki cemaatlerin öncelikli hedefleri, kırmızı çizgileri, İslam'ın kapitalizmin ve aydınlanmanın tazgahından geçmesine karşı durmak olmalıdır. Alman okullarında binlerce asırlık geleneği ile ve tüm çoğulculuğuyla İslam öğretisi değil de Alman devletinin izin verdiği ve şekillendirdiği kadar İslam öğretildiği müddetçe İslam derslerinin okullara girmesi dahi bir kazanım olarak görülmemelidir.

Müslüman cemaatler ve bireyler, İslam Konferansı'nda Müslümanların tüm hassasiyetleri göz ardı edilerek açık büfede domuz eti ve alkol ikram edilmesini protesto etmemekle, Seyran Ateş'i eşit partner kabul ederek yenik bir şekilde oturdukları masada bir kez daha yenilmişlerdir. Zira Seyran Ateş, homoseksüel evliliklere helal sertifikası dağıtmak ve camileri sorun ve kötülük yuvası olarak tasvir etmek suretiyle Alman devletiyle el ele paralel bir din oluşturma peşindedir.

Almanya'da yaşayan Müslümanlar Türk, Arap, genç yaşlı, modern geleneksel çok geç olmadan Alman İslamı denen tiyatroyu ve Alman konferansı da dahil onun tüm sahnelerini reddetmelidir. Zira kendilerine bu tiyatrodaki başrol bile değil, ilerleyen sahnelerde bir kazaya kurban verilerek saf dışı edilecek figüranlar rolü biçildiği çok açıktır. Almanya'da Müslümanların kısa kaç içine alınacağı bir 28 Şubat dönemini andıran gelişmeler yaşandığı ve gelecekte de Alman İslamı konseptine uymayan Müslümanlar için çemberin daha da daralacağı görülmektedir.

Son olarak Almanya'da bulunan Müslüman Türk kurumlarının sundukları hizmetlerin Almanya'da yaşayan Türk toplumunun beklenti ve ihtiyaçları doğrultusunda yeniden gözden geçirilmesinin ve yeniden yapılandırılmasının elzem hale geldiğini belirtmek gerekir.

Star/Açık Görüş

Bu dökümanı orjinal adreste göster

Alman İslamı ve Almanya'nın yaklaşan 28 Şubat'ı